

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVI. — Izdan in razposlan dne 24. julija 1875.

104.

Dopustno pismo od 27. maja 1875,

za železnico skozi predel Salzkammergut.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,
 apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki,
 vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda
 lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in
 dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof
 habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je delničarska družba privilegirane po cesarjeviči Rudolfu slovoče železnice prosila, da bi se ji dala dopustitev (koncesija) v delo in rabo lokomotivne železnice od Steinacha na železnici iz Gornje Štajerske na Saleburško in Tirolsko držeči čez Usov (Aussee), Steg, Ischl, Ebensee, Attnang in Ried v Schärding, zadelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovani družbi to koncesijo po postavi o dopuščanju železnice od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238), po tem postavah od 6. maja 1874 (Drž. zak. št. 73) in od 28. marcija 1875 (Drž. zak. št. 59) podeliti takó:

§. 1. Podeljujemo delničarski družbi privilegirane železnice cesarjevič-Rudolfa pravico v delo in rabo lokomotivne železnice od Steinacha na železnici iz Gornje Štajerske na Saleburško in Tirolsko držeči čez Usov (Aussee), Steg, Ischl, Ebensee, Attnang in Ried v Schärding s krili od Achleiten v Thomasroith in od postaje Ebenseeske k solinam in k Travenskemu (Trunskemu) jezeru pod določili in uveti, veljajočimi za železnico Ljubljansko-Trbiško po glasu dopustnega pisma od 23. februvarja 1869 (Drž. zak. št. 38), kolikor jih pričujoče dopustno pismo ne izpreminja.

§. 2. V §. 1 omenjena železnica mora se najpozneje do 1. julija 1875 začeti delati in z dotičnimi krili vred zadnji čas v treh letih in pol, računeč od današnjega dne, dokončati in izdelana javni službi izročiti.

Za izpolnitev te dolžnosti zavezana je državni upravi kavcija od enkrat sto tisoč (100.000) goldinarjev, ki jo je položila železnica cesarjevič-Rudolfova, takó, da bode moči izreči, da je ta kavcija zapala, ako bi gori za dodelanje železnice in začetek vožnje po njej postavljeni rok ne dostal.

Spisi in listine, ki se naredé s tem povodom, uživajo prostost pristojbine in štemplja.

§. 3. Uvete za dobavo denarjev, sosebno visokost emisijskega kursa, in pa načine, kako se bode delo oddajalo, — kar se mora po poti ponude zgoditi, in po ti poti naj se tudi vse pogodbe o zakladanji s potrebsčinami narejajo, — podvreči bode odobrenju državne uprave.

§. 4. Delničarska družba privilegirane cesarjevič-Rudolfove železnice ima dolžnost, pridobiti si pod uveti, ki jih mora državna uprava odobriti, stavbe in robe železnice Ebensee-Ischl-Steg, kolikor se bode eno in drugo zdelo še uporabno za novo železnico, od družbe železnice Ebensee-Ischl-Steg, oziroma njenih upnikov.

§. 5. Gledé tega, kar bode storiti za poštni zavod, veljala bodo po ti železnici ta-le določila:

1. Družba naj zastonj vozi pošto in poštne postavljenice po propisu §. 68 v redu za železnocestno vožnjo.

Poštna uprava ima pravico, v odpravo pošte rabiti vse po voznem črteži ustanovljene vlake za ljudi, kurirske, nagle, poštne, ljudovozne in meševite.

Pri naglih ali brzih in kurirskih vlakih, ako se vvedó, je vendar izključena odprava voznopostnih poslatev.

Vozni črteži vlakov za poštno odpravo namenjenih naj se ustanavljajo z odobrenjem trgovinskega ministerstva, kateremu treba najmanj štirnajst dni poprej priobčiti vsako namišljeno pre naredbo v tem črteži.

2. Družba je dolžna ob svojem trošku napraviti in vzdrževati za odpravo pošte potrebne navadne in ambulančne vozove, k čemur se šteje tudi zunanje snazjenje in mazanje vóz.

Razen brzih in kurirskih vlakov ima družba pri vsakem vlaku, za katerega pošta zahteva, zastonj dati in voziti, kakor pošta sprevidi, ali en voz z osem kolesi ali dva četvero-kolesna voza, ki naj so opravljeni, kakor pošta velevala.

Ako pošta spozná potrebo, pri kakem vlaku razen voza z osem kolesi ali dveh četvero-kolesnih dati še več voz za poštne namene, bode pošta družbi za vsak čez to število dan četverokolesen voz in za vsako v poštni službi prevoženo miljo po en goldinar in trideset krajcarjev avstr. veljave povračevala.

Pri tistih vlakih, pri katerih pošta ne zahteva posebnega voza za se, tedaj zlasti pri brzih in kurirskih vozéh, naj se ji za vožnjo poštних poslatev prepusti primerno opravljen, popolnoma odločen in najmanj dva kupeja obsegajoč del

železničnega voza. Ako bi ne bilo mogoče v omenjeni prostor spraviti kakih večjih zavojev ali vreč pisem, bode železnocestna uprava skrbela, da se kam drugam v vlaku varno pospravijo.

Voze poštne službi namenjene mora družba, kakor je navada, razsvetliti, kakor razsvetljuje vozove za ljudi; troške za nenavadno osvečavo notranjih prostorov in za kurjavo nosi pošta sama.

3. Poštna uprava ima pravico, ukazati, da nje organi pošto na vseh vlakih spremljajo.

Zastonj je voziti poštne uradnike, kondukerje in služabnike, pošto spremljajoče, in tako tudi organe poštnega zavoda, ki se pošljejo, da poštno službo nadzirajo ali da se je naučé; a ti se morajo opravičiti z listi višjega poštnega ravnateljstva.

Še ima poštna uprava pravico, na vseh vlakih, ki jih ne spremljajo njeni organi, izročati upravi, katero družba postavi, pisemsko pošto, da jo organi železnocestne uprave odpravljajo.

4. Za izvrševanje poštne službe na postajah treba zastonj prepuščati v železničnem poslopju eno primerno sobo z izbico za opravo in ako bi bilo na to stran še večjih potreb, bode treba posebnega dogovora gledé odškodnine, ki se bode v podobi najemščine dajala za večji prostor.

Za notranjo opravo, snaženje, svečavo in kurjavo teh prostorij skrbi poštna uprava.

5. Na tistih kolodvorih na katerih ni poštne uprave, bode družba na zahtevo poštne uprave po železničnih za to sposobnih postavljenih poštne poslatve od vlakov sprejemala in organom poštnega zavoda izročala in za ta čas, dokler se ne izročé poštne uprave, varno hranila, za plačilo, katero poštna uprava določi.

Tam, kjer bi po sprevidu poštne uprave bilo potreba za poštno službo, naj družba ponudi svoje ljudi poštne uprave, da pomagajo poštne poslatve nakladati in razkladati, za plačilo takemu delu primerjeno.

Pisma, katera si o upravljanju železnice med saboj pošilja železnocestno ravnateljstvo ali upravno svetovalstvo ter njemu pokorni organi ali ti organi med saboj, smejo na dotičnih železnocestnih koséh odpravljati postavljenici železne ceste.

§. 6. Družba prevzema dolžnost, ob svojem trošku bodi po zaukazu ali posredstvu državnega telegrafskega zavoda toliko telegrafov, kolikor bode za železnično krétno službo in dajanje znamenj (signalov) potrebno, napeti, opraviti in vzdrževati.

Državna uprava si pridržuje pravico, železnični telegraf porabljatí tudi za odpravo državnih in privatnih poslanic.

Državni upravi je na voljo, žice (drat) državnega telegrafa pritrditi ob podpornjah železničnega telegrafa ali svoje telegrafe napeti po tleh, ki jih je družba kupila ali ki jih za železnične namene sicer rabi, brez povračila ali odškodovanja.

Družba naj zastonj po svojih železničnih ljudeh take državne črte nadgledati in vzdržati pomaga. Še ima družba dolžnost, po svoji železnici robo in pripravo državno-telegrafskega zavoda po tarifah za vojaške Transporte danih odpravljati in na svojih kolodvorih in postajah zastonj spravljati in hraniti.

V vseh teh zadevah dolžna je družba, za časa z državno-telegrafskim zavodom poseben dogovor skleniti.

§. 7. S pridržkom preračuna na jednice meterske mere je visokost voznine za ljudi in blago podvržena sledečim utesnitvam:

Maksimalna tarifa na avstrijsko miljo, in to popotnikom od osebe:

v I. razredu vozóv, po	36 kr. avstr. velj.
„ II. „ „ „	27 „ „ „
„ III. „ „ „	18 „ „ „

Od brzovlakov smejo se te tarife povišati za 20 odstotkov, s tem uvetom, da ti brzovlaki ne bodo tekli z manjšo hitrostjo, nego je, povprek računéč, navadno brzovlakom drugih avstrijskih železnic.

Na zahtevo je za tiste kose železnične in tiste vlake, gledé katerih se spozná potreba, vpeljati IV. vozni razred za ljudi in to stoječe z maksimalno tarifo od 12 kr. na miljo.

Maksimalna tarifa blágu ob navadni hitrosti od colnega centa in milje:

v I. razredu	2 kr. avstr. veljave,
„ II. „	2·25 „ „ „
„ III. „	3·50 „ „ „

Izjemno bodo za te le reči pri polnih vozéh, veljali ti znižani postavki od colnega centa in milje:

1. Za žito, sočivje, mlinarsko blago, sol in pretopljeno železo . . 1·5 kr.,
2. za vsakovrstni les (ne segajoč čez voz) in drva, krompir, železno in jekleno stavino, železo v ploščah in Besemerjevo litino, za prvih 10 milj 1·2 „
za večje daljave 1·1 „
3. za kopano oglje, koaks, stiskano šoto, rude, gnojiva, apnarsko in zidarsko kamenje, za prvih 10 milj 1
za večje daljave 0·9 „

Zastran voznine od drugih reči treba bode tako ravnati, da dotične cene in določbe ne bodo smele nikakor biti večje niti nadležnejše od ónih, ki veljajo na drugih progah železnice česarjevič-Rudolföve.

Odpravljarine se od vsacega blaga jemlje po dva krajcarja od colnega centa, v čemur je tudi plačilo od nakladanja in razkladanja ter od občnega zavarstva. Ako dotičnik sam naklada ali razklada, tedaj se vzame samo po 1·5 kr. odprav-

ljarine od colnega centa. Ob odmerjanji voznine sme se poldruga dolgost šteti takim kosom, ki visé po 1 : 60 in še bolj.

Družba pa je dolžna, pri vožnji blaga gledé stranskih pristojbin, nomenklature in razredbe blaga, kakor tudi drugih določil o vožnji, podvreči se ukazom trgovinskega ministerstva.

Enakšna dolžnost veljá zastran izokrogljevanja števil, potrebnega pri preračunjanji tarif z ene postavne mere in vage na drugo in zastran vseh določil o priliki pridržane postavne uredbe tarif za ljudi in blago, kateri uredbi se družba mora vsak čas pokoravati.

Dovoljuje se, odmerjati in pobirati vozarino od ljudi in od blaga v domačih srebrnih novcih, a to tako, da je v deželnih novcih jemati plačilo, po kurznih vrednosti preračunjeno.

Tarifa naj se na deželne novce preobrača (reducira) po tistih računskih načinih, ki jih ustanoví trgovinsko ministerstvo.

§. 8. Transporti vojakov naj bodo po znižanih tarifnih cenah, in to po tistem dogovoru, kateri je o tem ter o polajšilih potujočim vojakom med vojnim ministerstvom in med ravnateljstvom severne, po cesarji Ferdinandu slovóče železnice ukrežen 18. junija 1868, *) in tega dogovora določila treba da so celokupen del dopustnega pisma.

Ako bi se pa kdaj z vsemi avstrijskimi železnicami ali z večino med njimi o prevažanju vojakov dogovorila določila, državi ugodnejša, naj dobodo veljavo tudi kar se tiče tu dopuščene železnice.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, vojaško stražno krdelo c. kr. civilnih sodišč dunajskih, c. kr. žandarmstvo, ter po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Družba se zavezuje, pristati na dogovor med avstrijskimi železno-cestnimi društvi ukrežen o nabavi in imetji opravnih rečí za vojaške transporte in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških transportih, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih, **) ter tudi na pottlejšnji, 1. junija 1871 obveljavši dogovor ***) o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice.

Tako so tudi dolžni pristati na dogovor, katerega je z čeleznocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih in na propis o vojaških transportih po železnicah.

Družba se udaje, kar se tiče oddajanja služeb dosluženi podoficirjem iz vojske, vojnega pomorstva in deželnega brambovstva, določilom, kar jih na to meri v §. 38 vojne postave 1868 †) leta (Drž. zak. št. 151), in kar jih je v specijalnem zakonu od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60), izdanem v izvršbo tega paragrafa.

*) Normalni ukazi c. kr. armadnega ukaznika od l. 1868, 21. kos št. 97.

**) Priloga k št. 148, v 42. kosu leta 1870 normalnih ukazov c. kr. armadnega ukaznika.

***) Normalni ukazi c. kr. armadnega ukaznika od l. 1871, 22. kos, št. 79.

†) Državni zakonik štev. 151.

§. 9. Za nove železnične kose imenovane v §. 1 zagotavljuje država garancijo za sedem in petdeset tisoč osem sto goldinarjev (57.800) avstr. veljave čistega letnega dohodka v srebru največ, poprek od milje za celih devetdeset let, dokler bode koncesija veljala, z letnino za razdolžbo vred, tako namreč, da ko bi letni čisti dohodek ne dosegel zagotovljene vsote, doplača država, kolikor bi manjkalo, vendar samo do ravno povedane maksimalne vsote.

Dobrostočnost čistega dohodka z razdolžnino vred od potrošenega napravnega kapitala, ki se ustanovi na podlogi izkazanih resničnih troškov za delo, s troški za nabavo denarjav in interkalarnimi obrestmi vred, naj se začne tist dan, katerega se odpre cela garantirana železnica, ter se bode od te dobe počenši priračunjala vsoti državne ostalim progam železnice cesarjevič-Rudolfove dodeljene garancije takó, da se bode za novo dopuščeno železnico in ostale družbine proge pisal samo en vkupeu gospodarstveni račun.

§. 10. V zvršbo §. 9 naj veljajo naslednja določila:

1. Od zagotovljenega letnega čistega dohodka naj se za razdolžbo kapitala obrača tisti iznosek, katerega bo odločila državna uprava po razdolžnem od nje potrjenem načrtu, vsled kterega se bo izdani kapital izplačal (amortiziral) v tem času, dokler bo trpela koncesija.

2. Doplačilo, katero bi državna uprava zavolj prevzete dobrostočnosti morebiti imela opraviti, naj se po storjenem pretresu predloženih dokumentiranih letnih računov tri mesece po predložbi tistih za izplačo nakaže.

Državna blagajnica bo pa tudi popred v odkup doteklih kuponov od delnic in obligacij po potrebsčini ugotovljeni na podlogi preudarka dohodkov opravljala delna odplačila koncesionarjem, kateri bi šest tednov pred dotekom izplačilnega roka za to prosili, pod pridržkom obračunka, kateri se bo na podlogi letnega računa storil.

Če bi se po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki se ima najpozneje v treh mesecih po izteku gospodarstvenega leta predložiti, pokazalo, da so predjemščine bile previsoke, imajo koncesionarji kar so preveč prejeli in pa še obresti od tega po šest od sto, precej povrniti.

Najpozneje v enem letu po izteku enega gospodarstvenega leta pa mora se zahtevati doplačilo od države, ker sicer ugasne pravica do tega doplačila.

3. Iznosek, ki ga državna uprava plača vsled prevzete dobrostočnosti, šteje se zgol za zajem, ki nosi obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti dohodek železnice presega zagotovljeni letni iznosek, mora se vsak takov presežek brž za povračilo dane predjemščine z obrestmi vred odpraviti na državno upravo, dokler se do dobrega ne odplača.

Dotekle obresti se morajo opraviti pred izplačilom predjemščin. Kar bi država imela tirjati v imenu takih posojil ali obresti, ki bi še ne bile izplačane takrat, kadar koncesija neha ali kadar se železnica odkupi, treba je opraviti iz premoženja, katero je podvzetju še ostalo.

§. 11. Novim v §. 1 imenovanim progam železnocestnim dovoljuje se oprostitév od dohodkarine in od štempeljskih pristojbin kuponom ter tudi od vsacega

novega davka, ki bi se morebiti postavil s prihodnjimi zakoni, med delanjem in na devet let od dneva, katerega se začne vožnja po dotični črti.

Oprostitev od dohodkarine lahko se izpelje takó, da se dohodkarina za cesarjevič-Rudolfovo železnico opravi po primeri milj dozdanjih prog k miljam novega kosu.

Dalje se dodeljuje oprostitev od štampiljev in od pristojbin ob prvi izdatbi délnic in predstvenih obligacij ter tudi začasnih (interimskih) listov in ne manj oprostitev od presnemščine, ki bi jo bilo plačati od kupljenih zemljišč.

Za opravo štampiljev in pristojbin vsem pogodbam, vlogam in drugim pismom v dobavo kapitala ter v delanje in opravo železne ceste, dovoljuje se rok do tistega časa, ko se prične vožnja po dotičnem železnocestnem kosu.

Kaki troški za notiranje efektov po domačih in vnanjih borsah in pa davki, ki jih bode podjetje plačevalo, ko iztekó davka prosta leta, smejo se v gospodarstvenem računu postavljati med razhodke; glede štampeljske pristojbine od kuponov se to ne bode smelo.

Za državne doplačke podjetje ne bode opravljalo dohodarine.

§. 12. Pri dobavljanji denarjev za železnico v §. 1 omenjeno sme se vsota izdanih predstvenih obligacij železnice cesarjevič-Rudolfove zvišati takó, da potreščina za obresti in razdolžbo v vsem skup ne prestopi treh petin ($\frac{3}{5}$) letnega čistega dohodka, zagotovljenega vsem progam cesarjevič-Rudolfove železnice.

§. 13. Doba koncesije se postavlja na devetdeset let, od dne, katerega se začne vožnja po vsi v §. 1 omenjeni železnici.

§. 14. Državna uprava si pridržuje pravico, ko preteče trideset let od dne, katerega je izdano dopustno pismo za progo Ljubljansko-Trbiško, pod uveti ondukaj v §. 23 postavljenimi, ki naj se zmislooma uporabljajo na železnico v pričujočem dopustnem pismu določeno, vsak čas odkupiti koncesijonirano železnico.

Resno opominjáje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujóch koncesionarjem pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstvu glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, sedem in dvajsetega dne meseca maja, v letu po odrešnji sveta tisoč osem sto sedemdesetpetem, Našega cesarjevanja dvajset sedmem.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

105.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 18. julija 1875,**

da se uradni sedež okrajnega sodišča prelaga iz Planine u Logatec.

Na podlogi §^{ta} 2 postave od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) prelaga se uradni sedež okrajnega sodišča iz Planine v Logatec.

Ta ukaz pride v moč 20. dne meseca septembra 1875.

Stremayr s. r.